

Bondgenootschap  
voor  
Geletterdheid  
Drenthe

*Convenant*  
2024



---

## Inleiding

### *Laaggeletterdheid*

Er zijn nog te veel mensen die onvoldoende kunnen lezen en schrijven. Landelijk gezien gaat het om 11% van de bevolking. In Drenthe is het ongeveer 12%.

Op laaggeletterdheid rust helaas een taboe. Het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid is lastig. Voor laaggeletterden zelf, omdat zij zich schamen en het probleem vaak kundig weten te verbergen. Voor de sociale omgeving geldt dat ze het wel weten, maar het accepteren. Professionele dienstverleners zien het soms, maar weten meestal niet hoe er over te beginnen. Ook uit schaamte, of omdat er eerst andere problemen opgelost moeten worden en ze de persoon daarna uit beeld verliezen.

De maatschappelijke opgave is het onderwerp bespreekbaar maken, de signalen leren opmerken en de wegen naar beter lezen en schrijven goed in beeld hebben. Die weg én de persoonlijke benadering kan voor ieder individu anders zijn, afhankelijk van de voorgeschiedenis en de behoefte aan verandering.

### *Een Bondgenootschap: waarom en met welk doel?*

Laaggeletterdheid is overal en komt voor in alle lagen van de bevolking. Om laaggeletterdheid effectiever aan te pakken hebben diverse overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven zich verenigd. Het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe heeft als doel gezamenlijk de laaggeletterdheid in de provincie Drenthe te voorkomen en te verminderen.

*Verminderen* kan worden bereikt door bekendheid te geven aan het probleem en laaggeletterden te helpen de weg te vinden naar een passende cursus taal en/of rekenen en/of digitale vaardigheden. Daar hoort bij dat er voldoende en gevarieerd aanbod is, dat toegankelijk en betaalbaar is.

Laaggeletterdheid *voorkomen* is de andere kant van de medaille. Daarom zetten bondgenoten zich onder andere in om taalplezier bij kinderen en volwassenen te stimuleren en beginnende taalachterstanden bijtijds te signaleren en aan te pakken.

### *Bondgenootschap voor Geletterdheid Drenthe*

Op 9 september 2013 zetten de eerste 15 bondgenoten hun handtekening onder het convenant van het "Bondgenootschap voor Geletterdheid Drenthe".

Het Bondgenootschap is in het begin van start gegaan met partijen vanuit alle programmalijnen van Tel mee met Taal (gezin, gezondheid, gemeente, onderwijs en bedrijven). In de provincie Drenthe nemen onder andere lokale overheden, maatschappelijke organisaties, bibliotheken, onderwijsinstellingen, uitzendbureaus, taalbureaus, kinderopvangorganisaties, ondernemers en zorginstellingen deel. Inmiddels hebben 65 partijen het convenant ondertekend. Het convenant is per 2019 herzien.

De betrokkenheid van de leden van het Bondgenootschap bij dit onderwerp is divers en daarom is ook hun aanpak steeds anders. Dit is kenmerkend voor de aanpak van laaggeletterdheid. De gemene deler van de bondgenoten is zowel het maatschappelijk belang van hun inzet én het belang voor hun eigen organisatie. Want naast deelname aan publieke activiteiten en bijdragen aan het bespreekbaar maken, formuleert iedere bondgenoot een zichtbare ambitie voor de eigen organisatie en houdt die jaarlijks onder de loep.

Het Bondgenootschap kent een voorzitter, Eric van Oosterhout, en een programmagroep met vertegenwoordigers van Bondgenoten. Jaarlijks organiseren zij enkele bijeenkomsten, waarvoor Bondgenoten in wisselende samenstelling verantwoordelijkheid nemen.

---

### *Kennis delen*

Een bondgenoot binnen het *Bondgenootschap voor geletterdheid Drenthe* is een betrouwbare partner. Bondgenoten staan voor actieve samenwerking en zijn bereid om binnen hun eigen mogelijkheden en vanuit hun eigen verantwoordelijkheid laaggeletterdheid aan te pakken. Zij delen hun kennis, ervaringen en resultaten. En zij stemmen hun ambities en activiteiten af.

### *Digitaal kennisplatform*

Sinds februari 2019 is een digitaal kennisplatform beschikbaar om informatie en activiteiten te delen.

[www.naareengeletterddrenthe.nl](http://www.naareengeletterddrenthe.nl).

Het Bondgenootschap is per email bereikbaar via [geletterddrenthe@outlook.com](mailto:geletterddrenthe@outlook.com).

### *Convenant 2024*

Met het ondertekenen van dit convenant spreekt een bondgenoot uit samen te willen werken en een actieve bijdrage te willen leveren vanuit haar eigen verantwoordelijkheid. Het convenant is een vorm van onderling commitment tussen overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Door ondertekening van dit convenant werkt u als organisatie aan:

- laaggeletterden herkennen en doorverwijzen naar een passende cursus (op basis van een actuele educatieve kaart bijvoorbeeld te vinden op)
- de eigen communicatiemiddelen waar mogelijk vereenvoudigen (bijvoorbeeld met ondersteuning van taalambassadeurs)
- activiteiten organiseren om het onderwerp bespreekbaar te maken en het lezen en schrijven te bevorderen;
- een bijdrage leveren aan het Bondgenootschap door middel van deelname aan (organiseren van) activiteiten, kennisdeling, inspiratie, facilitering en onderzoek.

---

## CONVENANT 2024

### Bondgenootschap voor Geletterdheid Drenthe

#### *In aanmerking nemende dat:*

- I. lezen, schrijven, spreken, rekenen en digitale vaardigheden basisvoorwaarden zijn voor elk mens om te kunnen functioneren in de samenleving en op de arbeidsmarkt, om goed en adequaat te kunnen (en durven) participeren en om zichzelf te kunnen ontwikkelen;
- II. de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen om participatie van groepen die nu nog min of meer aan de kant staan of dreigen aan de kant te komen te staan;
- III. een geletterde beroepsbevolking essentieel is voor een goed functionerende economie, die voldoende kan concurreren en in kan spelen op toekomstige ontwikkelingen.

#### *Overwegende dat ondertekenende partijen laaggeletterdheid in Drenthe willen bestrijden en dat zij daarvoor 4 acties uitvoeren:*

- A. laaggeletterden herkennen en doorverwijzen naar een lees- en schrijfcursus;
- B. hun eigen communicatiematerialen waar mogelijk vereenvoudigen;
- C. activiteiten organiseren om het onderwerp bespreekbaar te maken en het lezen en schrijven te bevorderen;
- D. een bijdrage leveren aan het bondgenootschap door middel van aandacht genereren voor laaggeletterdheid, kennis delen en anderen inspireren

#### *Zijn ondertekenende partijen het volgende overeengekomen:*

1. Missie: het Bondgenootschap voor Geletterdheid Drenthe bestaat uit publieke en private partijen. Op basis van een jaarplan zullen de partijen binnen dit bondgenootschap er alles aan doen om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen. De deelnemende partijen in het bondgenootschap zorgen, vanuit hun mogelijkheden, voor structurele borging van de aandacht voor en aanpak van laaggeletterdheid.
2. Visie: Iedereen heeft basisvaardigheden nodig om zich persoonlijk te ontwikkelen en om mee te doen in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Doelstelling is om het aantal laaggeletterden in de provincie Drenthe structureel te verminderen, ambitie is met tenminste 10% terug te brengen in vijf jaar.
4. Om dit te bereiken stemmen bondgenoten hun plannen op elkaar af, werken samen en formuleren hun beoogde ambitie in bereik en resultaat.
5. Een wisselende programmagroep van het Bondgenootschap zal adviserend, ondersteunend en aanjagend optreden waar het gaat om de uitvoering van de 4 acties.
6. Om te komen tot een effectieve, structurele aanpak zal het Bondgenootschap tenminste 3 maal per jaar bijeen komen om themagericht te spreken over laaggeletterdheid en op overeenstemming gerichte afspraken over de aanpak te maken. Hierbij geldt het activiteitenplan als basis voor de agenda. Tijdens ieder overleg zal de voorliggende periode worden geëvalueerd, zodat waar nodig het activiteitenplan tijdig kan worden bijgesteld.
7. Toetreden tot het Bondgenootschap is mogelijk. Het verzoek wordt besproken in de eerstvolgende vergadering van de programmagroep van het Bondgenootschap. Een nieuwe bondgenoot treedt toe wanneer deze akkoord gaat met de missie, de visie, de doelstelling en de 4 acties.

- 
8. De ondertekening van het convenant van het Bondgenootschap heeft budgettair geen consequenties. De bondgenoten zijn roulerend gastheer en de acties vinden plaats binnen de bestaande structuren en afspraken.
  9. Ondertekenaars kunnen gebruik maken van het digitale kennisplatform van het Bondgenootschap en daar ook hun bijdrage aan leveren.

*Aldus geaccepteerd en ondertekend te*

*datum*

Naam organisatie

Naam ondertekenaar

Postadres

Contactpersoon:

Naam

Adres

Telefoon

Email